

Broj: 5/1-900/26-63

Podgorica, 12. januar 2026.

Izvještaj
o radnoj posjeti predsjednika Vlade Crne Gore Milojka Spajića
sjedištu Organizacije Ujedinjenih nacija za obrazovanje, nauku i kulturu (UNESCO),
18-20. decembar 2025. godine, Pariz, Republika Francuska

Predsjednik Vlade Crne Gore Milojko Spajić bio je u radnoj posjeti sjedištu Organizacije Ujedinjenih nacija za obrazovanje, nauku i kulturu (UNESCO), u periodu od 18. do 20. decembra 2025, u Parizu, Republika Francuska. U okviru radne posjete, predsjednik Vlade se sastao sa generalnim direktorom UNESCO Kaledom El-Enanijem (Khaled El-Enany) i direktorom Centra za svjetsku baštinu UNESCO Lazarom Elunduom Asomom (Lazare Eloundou Assomo).

Delegaciju Crne Gore, koju je predvodio predsjednik Vlade, činili su: ambasadorica Crne Gore u Republici Francuskoj i stalna delegatkinja Crne Gore pri UNESCO Dubravka Lalović, ministarka javnih radova Majda Adžović, direktorica Uprave za zaštitu kulturnih dobara dr Petra Zdravković, glavni savjetnik predsjednika Vlade Branko Krvavac, savjetnica predsjednika Vlade za ekonomsku politiku Milena Milović, savjetnica predsjednika Vlade i rukovoditeljka Službe za odnose s javnošću Jovana Bojović i II sekretarka u Ambasadi Crne Gore u Republici Francuskoj Milica Nikić.

I Sastanak predsjednika Vlade Milojka Spajića sa generalnim direktorom UNESCO Kaledom El-Elanijem, 19. decembar 2025.

Predsjednik Vlade Milojko Spajić istakao je da je saradnja sa UNESCO prioritet za Vladu Crne Gore, a značaj koji pridajemo ovom pitanju dodatno potvrđuje činjenica da je lično preuzeo predsjedavanje Nacionalnoj komisiji za UNESCO. Predstavio je rad Nacionalne komisije u okviru koje se razmatraju sve teme u vezi sa očuvanjem prirodne i kulturne baštine Crne Gore koja se nalazi pod zaštitom UNESCO. Nacionalna komisija je od septembra 2025. donijela konkretne odluke koje već daju rezultate, kao i planove za djelovanje u narednom periodu. Predsjednik Vlade je informisao o Nacrtu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti prirodnog i kulturno-istorijskog područja Kotora koji se nalazi u skupštinskoj proceduri, izrazivši uvjerenje da će inovirano zakonsko rješenje biti uskoro usvojeno. Ocijenjeno je da je jedan od prioriteta, takođe, unapređenje komunikacije sa UNESCO i Centrom za svjetsku baštinu, te je u tom smislu, kao kontakt osoba, predložena direktorica Uprave za zaštitu kulturnih dobara dr Petra Zdravković. Predsjednik Vlade istakao je da je za Crnu Goru prioritet očuvanje kulturne baštine, uz istovremeno postizanje ravnoteže kojom se omogućava održivi razvoj zemlje. U cilju dodatnog unapređenja saradnje, predloženo je da

UNESCO razmotri dalje upućivanje eksperata ICOMOS u Crnu Goru. Iskazana je spremnost Vlade Crne Gore da sarađuje sa UNESCO ne samo na planu očuvanja prirodne i kulturne baštine Crne Gore, već i u dijelu njegovanja i jačanja opštih ciljeva organizacije, na globalnom nivou. S tim u vezi, istaknuto je da će Vlada biti posebno angažovana na informisanju i edukaciji javnosti.

Crnogorska strana je, takođe, informisala da se u narednom periodu očekuje donošenje ključnih odluka u cilju ispunjavanja preporuka UNESCO – usvajanje integralne Studije zaštite kulturne baštine i izrada kumulativne procjene uticaja svih pojedinačnih projekata koji su razmatrani kroz zasebne procjene uticaja na baštinu.

Generalni direktor El-Enani zahvalio je predsjedniku Vlade na odlučnosti sa kojom pristupa pitanju očuvanja svjetske baštine u Crnoj Gori, kao i preduzetim konkretnim koracima u tom pravcu koji uključuju i normativne izmjene. Saglasio se sa predsjednikom Vlade da je zajednički cilj očuvanje svjetske baštine, uz pronalaženje najboljih rješenja za postizanje održivog razvoja. Ukazano je i na važnost redovne i blagovremene komunikacije o svim aktuelnim pitanjima, kako bi UNESCO mogao na vrijeme da pruži adekvatnu podršku. Upućena je zahvalnost i na doprinosu Crne Gore unapređenju opštih ciljeva UNESCO, naročito u aktuelnom globalnom kontekstu kada se multilateralne vrijednosti nalaze pred velikim izazovima.

Direktor Centra za svjetsku baštinu UNESCO Lazaro Elundu Asomo pozdravio je najave uvođenja moratorijuma na nove projekte na području Kotora, kao i planove za izradu zaobilaznice van zaštićenog područja, kojima se potvrđuje posvećenost Crne Gore očuvanju svjetske baštine. Ukazano je na obaveznu Crne Gore da Centru za svjetsku baštinu, do 1. februara 2026, dostavi odgovor na preporuke savjetodavne misije UNESCO/ICOMOS.

U okviru radne posjete UNESCO, održan je sastanak članova crnogorske delegacije sa šeficom Odjeljenja za Evropu i Sjevernu Ameriku u Centru za svjetsku baštinu Bertom de Sankristobal na kojem je razgovarano o statusu nacionalnih upisa Crne Gore na Listi svjetske baštine – Prirodno i kulturno-istorijsko područje Kotor i NP Durmitor. Tokom sastanka razgovarano je o aktivnosti i izazovima na planu očuvanja prirodnog i kulturno-istorijskog područja Kotor i ispunjavanja preporuka savjetodavne misije UNESCO/ICOMOS u vezi sa područjem Kotor i bafer zonama. Istaknut je značaj usvajanja Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti prirodnog i kulturno-istorijskog područja Kotor koji predviđa utvrđivanje smjernica i aktivnosti u cilju redovnog i sistemskog praćenja i nadzora, te obezbjeđivanje pravne konzistentnosti, kako bi se očuvala univerzalne vrijednosti dobra kroz primjenu preporuka Komiteta za zaštitu svjetske baštine, u skladu sa Konvencijom iz 1972. Dodatno, istaknut je značaj unapređenja institucionalne koordinacije, jačanja kapaciteta i obezbjeđivanja odgovarajućeg kadra, uz naglasak na važnost dobijanja ekspertize ICOMOS.

De Sankristobal je predložila da se, uz Izvještaj o stanju očuvanosti prirodnog i kulturno-istorijskog područja Kotor koji je potrebno poslati do 1. februara 2026, dostavi i tekst Nacrta izmjena i dopuna pomenutog zakona. U dijelu jačanja administrativnih kapaciteta, predloženo je da ulogu fokalne tačke za Prirodno i kulturno – istorijsko područje Kotor preuzme Uprava za zaštitu kulturnih dobara, te predočena mogućnost pružanja ekspertske pomoći kroz

mehanizam tehničke podrške ICOMOS, za čiju realizaciju crnogorska strana treba da pripremi listu zahtjeva.

PREDLOG ZAKLJUČKA

1. Vlada Crne Gore je, na sjednici održanoj _____, razmotrila i usvojila Izvještaj o radnoj posjeti predsjednika Vlade Crne Gore Milojka Spajića sjedištu Organizacije Ujedinjenih nacija za obrazovanje, nauku i kulturu (UNESCO), 18-20. decembar 2025. godine, Pariz, Republika Francuska.